

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 425/2022-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], toho času v Ústave na výkon trestu odňatia slobody [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Jurajom Gavalcom, advokátom, Teodora Tekela 23, Trnava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 6 Tdo 45/2019 z 29. apríla 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 28. júla 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 8 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a žiada náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu v Trenčíne (ďalej len „okresný súd“) č. k. 4Tk/2/2017 zo 14. júna 2018 uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) a ods. 2 písm. c) a e) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i) a j) Trestného zákona. Za spáchanú trestnú činnosť bol sťažovateľovi podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona s prihliadnutím na § 37 písm. m) Trestného zákona za použitia § 38 ods. 2, 4 a 8 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 13 rokov, na výkon ktorého súd zaradil podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona do ústavu s maximálnym stupňom stráženia. Okresný súd uložiť sťažovateľovi podľa § 60 ods. 1 Trestného

zákona trest prepadnutia veci a podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona mu zároveň uložil ochranný dohľad podľa § 78 ods. 1 Trestného zákona na dva roky.

3. Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 2To/93/2018 z 25. októbra 2018 tak, že odvolanie zamietol ako nedôvodné. Proti rozsudku podal sťažovateľ dovolanie z dôvodu uvedeného podľa § 371 ods. 1 písm. c) a g) Trestného poriadku, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) tak, že dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu podal sťažovateľ ústavnú sťažnosť, v ktorej nosným argumentom je právny názor sťažovateľa, že konanie štátu sa nesmie v trestnom konaní za žiadnych okolností stať súčasťou skutkového deja, nesmie existovať žiadny podiel štátu na konaní obvineného, ktorého dôsledkom je právna kvalifikácia takéhoto konania. Sťažovateľ predovšetkým namieta neprípustný zásah polície do skutkového deja týmto konaním:

a) iniciatíva v otázke objednávaného množstva drogy bola vždy na agentovi na základe inštrukcií od nadriadených zdôrazňujúc, že agent podnecoval sťažovateľa na opakované páchanie trestného činu vo väčšom rozsahu, a tým priamo ovplyvnili právnu kvalifikáciu skutku, keďže táto je závislá na množstve drogy;

b) išlo o svojvoľnú požiadavku polície ovplyvňujúcu priamo právnu kvalifikáciu skutku, policajné orgány tým nesledovali žiadny legitímny cieľ;

c) na vôľovú zložku konania sťažovateľa priamo vplývali platbou výrazne prekračujúcou cenou drogy na čiernom trhu a predovšetkým opakovaním kúpy drogy bez zjavného dôvodu;

d) nesúhlasí s názorom súdu prvého stupňa, podľa ktorého išlo o legitímnu snahu orgánov činných v trestnom konaní zistiť rozsah páchanej trestnej činnosti a odhaliť a usvedčiť jej páchatel'ov, rozsah trestnej činnosti polícia nezistovala, ale určovala, napokon nejde o legitimitu prevodov, keď súd na túto otázku nepozná odpoveď;

e) na otázku legitímneho cieľa, ktorú polícia opakovaným prevodom sledovala, nedalo dokazovanie odpoveď, pričom je to zásadná otázka pre posúdenie zákonnosti aktivity polície (v súvislosti so zvyšovaním množstva metamfetamínu), rovnako sa najvyšší súd ani odvolací súd týmito zásadnými otázkami nezaoberali;

f) prokurátor vydaním jedného príkazu na predstieraný prevod 16. marca 2016 s uvedením doby od 18. marca 2016 do 2. septembra 2016 dal polícii neobmedzenú možnosť zásahu do skutkového deja (bolo uskutočnených 5 predstieraných prevodov), takýto postup je nezákonný, zákon neumožňuje vydať príkaz na predstieraný prevod na určitý vymedzený čas (tak ako je to v iných prípadoch – § 113 ods. 5 Trestného poriadku, § 114 ods. 3 Trestného poriadku, § 115 ods. 3 Trestného poriadku, § 117 ods. 7 Trestného poriadku);

g) takýto postup vyvolal aj priamy zásah polície do právnej kvalifikácie skutku, bez akejkoľvek kontroly prokurátora;

h) sťažovateľ poukazuje na problém policajnej provokácie z pohľadu jej riešenia judikatúry Ústavným súdom Českej republiky (III. ÚS 597/99, II. ÚS 710/01, III. ÚS 323/04, III. ÚS 291/03), na základe ktorej považuje činnosť agenta v jeho veci za policajnú provokáciu, teda za neprípustný

zásah do skutkového deja, v tomto smere nesúhlasí s názorom najvyššieho súdu, pričom ide o zásah do jeho ústavných práv;

i) v zmysle doplneného podania sťažovateľa doručeného ústavnému súdu 11. februára 2022 sťažovateľ, poukazujúc na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Mucha, konštatuje porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru aj tým, že o vine sťažovateľa rozhodol súd, ktorý pôvodne rozhodol aj o schválenej dohode o vine a treste iných obžalovaných a takýto súd nemožno považovať za nezávislý a nestranný, keďže logicky vzhladol na prijaté dohody iných obžalovaných, musel mať vytvorený názor o vine sťažovateľa, čo sa napokon odzrkadlilo aj vo flagrantnom pochybení a ignorovaní neprípustného zásahu polície do skutkového deja.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti z hľadiska navrhovaného petitu je namietané porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) uznesením najvyššieho súdu, ktorý sa podľa tvrdenia sťažovateľa nezaoberal činnosťou agenta v jeho veci, ktorý v konečnom dôsledku priamo ovplyvnil právnu kvalifikáciu jeho skutku.

6. Z preskúmania ústavnej sťažnosti ústavným súdom vyplýva, že v podstatnom rozsahu argumentácie sťažovateľ síce opísal, v čom spočíval nezákonný, resp. neprípustný postup orgánov činných v trestnom konaní použitím agenta polície, avšak bez významnej, resp. podstatnej nadväznosti na napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ktoré sťažovateľ požaduje zrušiť.

7. Ústavná sťažnosť nie je argumentačne koncipovaná tak, aby sa z nej dalo vyvodiť, ako malo napadnuté uznesenie najvyššieho súdu poškodiť sťažovateľa na ním označených právach podľa ústavy, listiny a dohovoru, pretože absentujú odôvodnenie, teda argumentácia, relevantné námietky a prezentovanie súvislostí tykajúcich sa porušenia označených práv vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu. Sťažovateľ nijako nepolemizuje so závermi najvyššieho súdu o odmietnutí jeho dovolania. Sťažovateľ vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu len konštatuje, že ani najvyšší súd sa nezaoberal základnými otázkami legitimacy cieľov polície opakovaním prevodov so stále sa zvyšujúcim množstvom drogy medzi ním a agentom (s. 3 ústavnej sťažnosti), tiež neurčito konštatuje, že s názorom najvyššieho súdu nesúhlasí (s. 5 ústavnej sťažnosti). Takéto odôvodnenie ústavnej sťažnosti na porušenie základných práv rozhodnutím najvyššieho súdu nemožno zo strany ústavného súdu vyhodnotiť inak ako nedostatočné. Ústavný súd stabilne judikuje, že ústavná sťažnosť na porušenie základných práv nemôže byť naformulovaná nedostatočne a neurčito a vytvárať tak priestor pre dohady a dedukcie (III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, I. ÚS 291/2017, IV. ÚS 91/2018).

8. Ústavný súd považuje za žiaduce dať opätovne do pozornosti, že odôvodnenie ústavnej sťažnosti je kritériom klasifikačným, nie kvalitatívnym. Kritika právnych záverov všeobecných súdov pri poskytovaní ochrany „zákonným“ subjektívnym právam účastníkov konania musí mať v ústavnej sťažnosti nevyhnutné prepojenie na základné práva a slobody sťažovateľa, a to nielen na úrovni návrhu na rozhodnutie vo veci samej, ale aj v rovine odôvodnenia ústavnej sťažnosti (III. ÚS 463/2018).

9. Ústavný súd aj napriek načrtnutému nedostatku ústavnej sťažnosti, rešpektujúc materiálnu ochranu práv sťažovateľa v individuálnych okolnostiach tejto veci, pristúpil k prieskumu ústavnej

sťažnosti. Vzhľadom na minimálnu ústavnoprávnu argumentáciu sťažovateľa vo vzťahu k najvyššiemu súdu s ohľadom na limity ústavného súdu v zmysle § 45 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) základná otázka, ktorú bude ústavný súd skúmať, je, či sa najvyšší súd ústavnoprávne akceptovateľným spôsobom zaoberal námietkami sťažovateľa týkajúcimi sa neprípustnými zásahmi polície do skutkového deja a predstieranými prevodom, v dovolaní sťažovateľa podriadené pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, ktoré obsahovo a argumentačne zásadne zodpovedá ústavnej sťažnosti. Pokiaľ ide o obsah dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku [neoboznámenie celého spisového materiálu týkajúceho sa použitia agenta na hlavnom pojednávaní (s výnimkou príkazov na použitie agenta) a vykonanie výsluchu agenta na hlavnom pojednávaní bez prítomnosti obhajcu spoluobvineného ██████████], tento nebol premietnutý v obsahu ústavnej sťažnosti, preto sa tým ústavný súd ďalej nezaoberal.

10. Ústavný súd sa pred svojím rozhodnutím oboznámil nielen s obsahom dôvodov uvedených v ústavnej sťažnosti sťažovateľa a obsahom namietaného rozhodnutia, ale taktiež s obsahom odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu v spojení s odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa, keďže právny názor zakotvený v ustálenej judikatúre ústavného súdu zahŕňa požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov, ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09).

11. Z rozsudku okresného súdu, ktorý tvorí prílohu ústavnej sťažnosti, vyplýva, že sa v prvostupňovom konaní riadne vysporiadal s námietkou policajnej provokácie a námietkou nezákonnosti príkazu na predstieraný prevod (s. 55 rozsudku okresného súdu). Krajský súd výslovne uviedol, že nezistil pochybenie súdu prvého stupňa pri posúdení aplikácie inštitútov agenta podľa § 117 Trestného poriadku a predstieraného prevodu podľa § 112 Trestného poriadku (s. 10 uznesenia krajského súdu).

12. Z obsahu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že dovolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu v rozsahu sťažovateľom uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku a dospel k záveru, že označený dovolací dôvod v okolnostiach posudzovanej veci nebol naplnený. Záver o nenaplnení uplatneného dovolacieho dôvodu ústavne konformným spôsobom odôvodnil a primeraným spôsobom reagoval na všetky zásadné námietky sťažovateľa týkajúce sa neprípustného zásahu agenta do skutkového deja, ktoré sťažovateľ formuloval aj pred súdmi nižších inštancií.

13. V odôvodnení namietaného uznesenia najvyšší súd explicitne poukazuje na svoju konštantnú judikatúru vrátane judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva týkajúcu sa odlišnosti skrytej aktivity polície od policajnej provokácie, ktorú následne adresne aplikuje aj na konkrétne okolnosti trestnej veci sťažovateľa identifikovaním absencie nezákonnej a aktívnej provokácie zo strany agenta (s. 10 – 11 napadnutého uznesenia najvyššieho súdu). V odôvodnení je formulovaný aj legitímny cieľ nasadenia agenta, ktorým je účel odhalenia páchatel'a trestnej činnosti a zabezpečenie dôkazov o jeho trestnoprávne postihnuteľnom správaní. Rovnako sa dovolací súd ústavne akceptovateľným spôsobom vyjadril aj k námietke týkajúcej sa príkazu na predstieraný prevod vydaný prokurátorom (s. 11 napadnutého uznesenia najvyššieho súdu).

14. Argumentácia najvyššieho súdu v uvedenom smere v žiadnom smere neprestavuje popretie významu a účelu aplikovaných právnych noriem, a to nielen z hľadiska zákonnosti, ale najmä z hľadiska ústavnosti. Najvyšší súd vo svojom uznesení dostatočným spôsobom reflektoval na sťažovateľom vznesené tvrdenia a svoje úvahy zrozumiteľne odôvodnil.

15. Nad rámec ústavný súd uzatvára, že všeobecné súdy mali zhodne ustálený skutkový stav, na ktorom založili svoje závery o tom, že nasadením agenta nešlo o policajnú provokáciu, pretože orgány činné v trestnom konaní už skôr disponovali informáciami týkajúcimi sa drogovej trestnej činnosti sťažovateľa. Navyše, okresný súd považoval za preukázané, že sťažovateľ konal v súvislosti s obchodovaním s drogami ako skúsená osoba (s. 44 rozsudok okresného súdu). Ústavný súd tiež zisťoval, či množstvo drogy, ktoré agent od sťažovateľa objednával na základe pokynov jeho nadriadených, mohlo ovplyvniť právnu kvalifikáciu skutku. Podľa zistení okresného súdu sťažovateľ spáchal trestný čin vo väčšom rozsahu [§ 172 ods. 2 písm. e) Trestného zákona účinného v čase rozhodovania prvostupňového súdu, pozn.] tým, že zadovážil metamfetamín v hodnote prevyšujúcej 2660 eur, teda bol posudzovaný podľa prísnejšej právnej kvalifikácie skutku. Uvedené však nebolo spôsobené výlučne v dôsledku toho, že sťažovateľ odpredal agentovi na štyroch stretnutiach (v období od 1. apríla 2016 do 16. augusta 2016) metamfetamín v množstve 156,76 g v hodnote 7 837,95 eur. Okresný súd považoval viacerými dôkazmi za preukázané, že sťažovateľ zadovážoval väčšie množstvo metamfetamínu, napr. výpoveď odsúdeného [redacted] záznamy zo stretnutia agenta so sťažovateľom, zápisnica o osobnej prehliadke sťažovateľa (s. 44 – 45 rozsudku okresného súdu). Z uvedených dôvodov nemožno prisvedčiť námietke sťažovateľa, že išlo o neprípustný zásah polície do skutkového deja (formou provokácie), ktorá by mala vplyv na právnu kvalifikáciu skutku.

16. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti v zmysle judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánom štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu tohto základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 99/2022).

17. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že v napadnutom uznesení dovolacieho súdu nevzhladol žiadne vybočenie z ústavnoprávnych požiadaviek kladených na zachovávanie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie, a preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. augusta 2022

Miloš Maďar
predseda senátu